

Моделювання когнітивної карти матримоніального конфліктного художнього дискурсу

І. М. Осовська, А. М. Гуцол

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна

Paper received 03.04.16; Accepted for publication 15.04.16.

Анотація. Досліджується концептуальна система матримоніального конфліктного художнього дискурсу, а саме системні зв'язки між концептами, наявність та характер яких є специфічними характеристиками концептуальної системи дискурсу певного типу. Такі зв'язки можуть бути статистично сильними, середніми та слабкими, а їх сукупність вибудовує унікальну когнітивну карту матримоніального конфліктного дискурсу. У статті розглядаються сильні міжконцептуальні зв'язки.

Ключові слова: когнітивна карта, міжконцептуальні зв'язки, матримоніальний конфліктний дискурс, кореляційний аналіз.

З огляду на динамічний розвиток антропоцентричної парадигми особливість сучасного мовознавства полягає у підвищеній увазі до прагматичних та динамічних аспектів мови у їх зіставленні із людиною, її мисленням, культурою та свідомістю. Саме тому одним із напрямів досліджень у межах когнітивно-дискурсивної парадигми є аналіз комунікативних функцій концептів, їх динамічних особливостей у дискурсі, в тому числі і матримоніальному, який презентує спілкування між комунікантами зі статусно-рольовими конфігураціями чоловіка та дружини.

Сфера діяльності людини відбивається в її мовних іпостасях, що корелює із когнітивними механізмами у вигляді складної системи концептів та їх взаємозв'язків, сукупність яких утворює концептосистему. Одним із **актуальних** питань в галузі сучасної концептології є саме дослідження таких концептосистем дискурсів (у нашому випадку матримоніального конфліктного художнього дискурсу – МКХД), визначення міжконцептуальних зв'язків та реконструювання його когнітивної карти – навігаційного когнітивного механізму обробки, збереження та використання інформації про оточуюче середовище, рухливу парадигму моделей та інформаційних архівів, здатну змінюватися, поповнюватися й ускладнюватися при взаємодії із дійсністю.

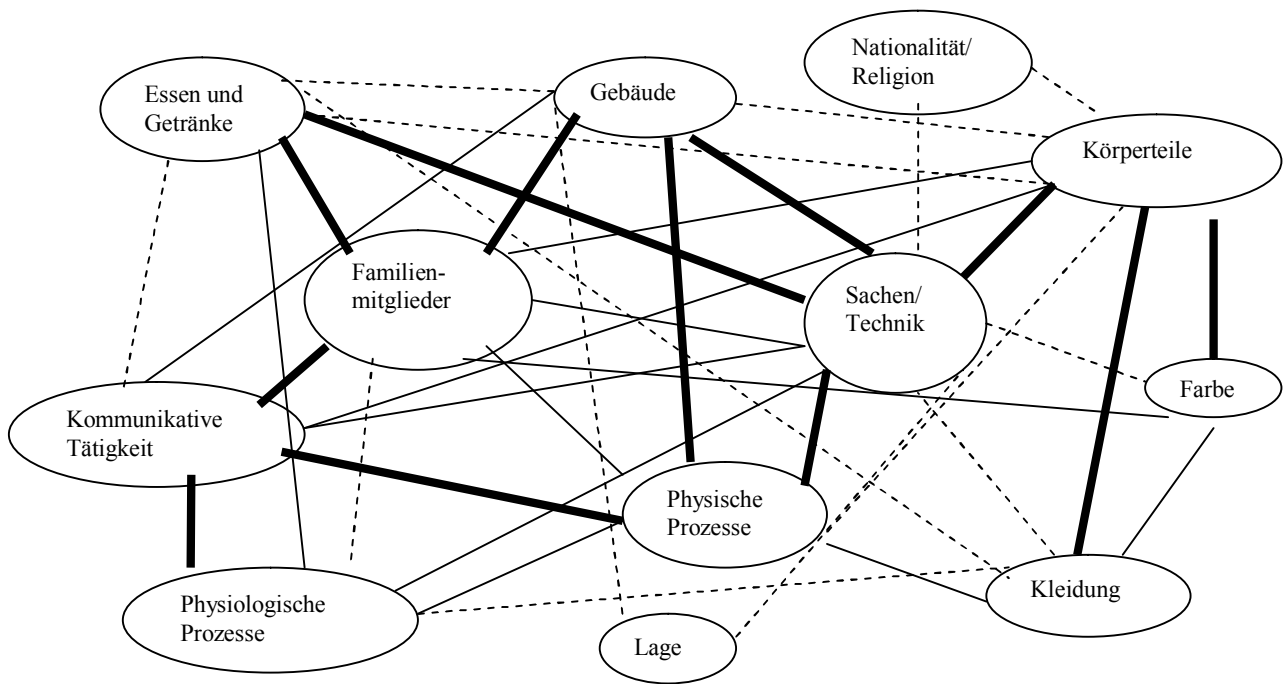
Питання типології зв'язків в межах системи концептів певного дискурсу цікавило багатьох вчених (В. Б. Гольдберг, Ю. М. Караулов, М. В. Нікітін, З. Д. Попова та Й. А. Стернін, А. М. Приходько, О. С. Пугій, Ю. С. Степанов та ін.), кожен з яких, досліджуючи певний тип дискурсу чи окрему структуру репрезентації знання, пропонував свою типологію міжконцептуальних зв'язків. Адекватним для нашої розвідки вважаємо виокремлення відношень перетину (імплікації), координації, слідування та каузативності, що найбільш органічно передає палітру міжконцептуальних зв'язків в основі когнітивної карти дискурсу.

Мета статті полягає у дослідженні концептосистеми МКХД та втілюється у **завданнях**: 1) здійснити статистичний аналіз вербалізаторів концептів у МКХД; 2) виявити системні зв'язки між концептами; 3) сформувати когнітивну карту МКХД; 4) описати статистично сильні концептуальні зв'язки. **Матеріалом дослідження** слугували 1000 конфліктно забарвлених діалогів, взятих із сценаріїв сучасних німецькомовних фільмів.

Фіксуючи складові конкретного сегмента картини світу в ментальному просторі мовця, когнітивна карта репрезентує їх ієрархію, взаємодію та принципи організації на рівні когніції. Таке картування / мапування відображає певні базові знання комуніканта про той чи інший феномен у його свідомості, забезпечуючи продукування та сприйняття інформації. Говорячи про концептосистему дискурсу, вважаємо, що відношення між автохтонами (ключовими дискурсотвірними концептами) настільки ж реальні, наскільки реальні і самі компоненти концептосистеми.

Процедура дослідження концептосистеми МКХД полягала у виокремленні та подальшій категоризації за поняттєвою ознакою усіх концептів. Для встановлення значущості цих концептів та їх ролі в межах МКХД застосовувався критерій χ^2 , величина якого дала змогу визначити 860 автохтонів МКХД. Наступним кроком є фіксування наявності та ступеня сили міжконцептуальних зв'язків.

Як правило, для виявлення ступені близькості концептів за основу береться регулярність концептуальних зв'язків, тобто їх частотність [2; 3; 4 та ін.]. Вважаємо, що встановлення зв'язків та визначення їх сили потребує застосування надійніших та більш перевічених методів, а саме методів статистичного аналізу, що дозволяють звести суб'єктивність дослідження до мінімуму. Для цього використовуємо кореляційний аналіз, згідно з яким чим ближче величина кореляції наближається до 1, тим тісніші зв'язки між досліджуваними елементами [1, с. 151]. Застосування кореляційного аналізу уможливило встановити наявність та визначити ступінь сили зв'язку між досліджуваними величинами, а саме автохтонами МКХД. При $df=9$ мінімально значущий коефіцієнт кореляції рівний 0,60 ($P=0,05$) та 0,74 ($P=0,01$). Таким чином, усі емпіричні дані, які є вищі за 0,74, характеризують статистично сильні зв'язки; величини розташовані між 0,60 і 0,74 – середні зв'язки; а результати нижчі за 0,60 – низькі зв'язки. Схематичне зображення даних представляє взаємозв'язки автохтонів МКХД, де жирною лінією позначаються сильні, звичайною – середні, а пунктирною – слабкі зв'язки, які, однак, наближаються до середніх. Детальніший розгляд когнітивної карти художнього МКД ґрунтується не лише на встановленні наявності та визначенні ступені близькості міжконцептуальних зв'язків на тлі когнітивного простору дискурсу, але й сфокусуванні уваги власне на виді такого зв'язку: каузативності, координації, перетину

Мал. 1. Когнітивна карта художнього МКД

або слідування.

Зокрема, статистично сильними зв'язками у свідомості німця поєднані між собою концепти FAMILIENMITGLIEDER – ESSEN UND GETRÄNKE, засвідчуючи, що їжа та, власне, процеси її приготування та споживання є одним із об'єднуючих моментів для пари / подружжя, будучи одним із стрижнів спільного побуту. Приналежність до сімейної спільноти вимагає від її членів виконання певних обов'язків, особливо це стосується батьків, які відповідають не лише за емоційний, матеріальний чи духовний добробут сім'ї, але й, у першу чергу, за своїх дітей. Невиконання таких обов'язків одним із батьків викликає обурення в іншого, що проілюстровано в наступному прикладі у вигляді слідування концептів: „Umschläge sollst du ihr machen! Und einen Tee. Und was eine ordentliche Mutter in so einem Fall eben tut!“ (Ch. Nöstlinger, S. 118). Такий же зв'язок концептуального слідування спостерігається в наступній ситуації: „Außerdem bin ich gar nicht allein! Tante Trautschn ist hier, wir trinken Kaffee und essen Kekse. Es sind noch genügend für euch übrig!“ (H. Lind, S. 171). Зв'язок концептуальної координації продемонстрований в ситуації опису новонародженого маляти, в якому зазначається подібність його запаху до молока: „Babys sind rosa, weich und süß, genau wie du. Und ein bißchen nach saurer Milch riechst du auch, mein großes, rundes Baby“ (K. Lange-Müller, S. 83). Не залишається поза увагою, особливо з боку чоловіків, і питання таланту куховарити дружини або, як представлено в прикладі, матері: „Der Mohnstrudel von deiner Mama würde mich zu sehr in Versuchung führen. Und der Schweinsbraten auch. Und sie zwingt einen ja direkt zum Essen!“ (Ch. Nöstlinger, S. 56). Як засвідчує матеріал дослідження, концепти FAMILIENMITGLIEDER та ESSEN UND GETRÄNKE реалізуються у різних типах дискурсивних актів: нонконформатив, акузатив,

дидактик.

Усі члени сім'ї є, перш за все, соціальними особами, які мешкають, працюють та відпочивають у різних будівлях чи приміщеннях, що знаходить своє підтвердження у виявленні статистично значущого зв'язку між концептами FAMILIENMITGLIEDER – GEBÄUDE. Очевидно, що найважливішою будівлею для членів родини є будинок, у якому вони мешкають, адже він є локацією усіх подій, спілкування, святкування, сварок та ін. Фіксуємо у цій парі міжконцептуальний зв'язок слідування: „Wir haben daheim ein großes Haus und einen riesigen Garten. Das ist eine ideale Umgebung für ein Kind“ (M. Keyers, S. 384); „Du lässt es dir also gutgehen, allein mit DEINEM Sohn, in einem schönen warmen Haus mit Garten und Garage, in der guten Luft!“ (P. Handke, S. 75); „Um diese Zeit geht meine Tochter nicht mehr aus dem Haus!“ (Ch. Nöstlinger, S. 172). Значущими у матримоніальному контексті будівлями, окрім домівки, є й школа („Hoffentlich kommen wir heim, bevor Mädi (die Tochter) von der Schule kommt“ (Ch. Nöstlinger, S. 55)) та дитячий садочок („Wo sind unsere Kinder? Der Große ist im Kindergarten, und der Kleine ist bei einer Nachbarin“ (H. Lind, S. 12)). Основною формою репрезентації цього міжконцептного зв'язку є акузатив (звинувачення, докір, обурення тощо).

Релевантними зв'язками поєднані між собою концепти FAMILIENMITGLIEDER – KOMMUNIKATIVE TÄTIGKEIT, що стало очевидним та досить очікуваним фактом з огляду на те, що власне сімейна комунікація, а саме її матримоніальний підтип, і є предметом дослідження. Спілкування між членами сім'ї та про них має системний характер, спричинений спільним проживанням останніх. Фактичний матеріал засвідчує наявність виключно зв'язку перетину цих концептів у художньому МКД: „Jetzt fang nur nicht an, von dem Kind zu reden“ (P. Handke, S. 35), де

предметом обговорення є дитина. Схожа ситуація спостерігається і в наступному прикладі: „..., dass mein gutes Kind ein Problem hat! Über Probleme soll man reden!“ (H. Mankell, S. 464). Спробу налагодити відносини із сестрою та розпочати кооперативне спілкування продемонстровано в таких ситуаціях: „Sag es doch deiner lieben Schwester, sonst redet deine liebe Schwester eine Woche lang kein Wort mit dir!“ (Ch. Mecker, S. 122); „Du streitest dich zuviel mit deiner Schwester. Ihr beide müsst für eine Weile getrennt werden“ (I. Dische, S. 244). Джерелом конфронтації може бути і рідня, зокрема мати одного із партнерів: „Aufhören, sofort aufhören! Ich will nicht, dass du mit meiner Mama so blöd streitest!“ (Z. Shaley, S. 444); „Und was hat deine Mama wegen uns gesagt?“ (M. Walser, S. 296). Досить складним та неприємним є питання інтимного характеру подружжя, а саме підозра щодо зради одного з них: „Sag doch die Wahrheit. ... Du kannst es mir doch sagen. Sie ist ja deine neue Frau?“ (S. Fröhlich, S. 175). Репрезентація такого тандему концептів здійснюється на тлі дискурсивних актів акузатив та дидактик.

Сильний кореляційний зв'язок фіксується у парі KÖRPERTEILE – KLEIDUNG, засвідчуючи залежність між предметами одягу та частинами тіла. Одяг та аксесуари відіграють важливу роль як для кожної людини окремо, так і для певних груп людей, у тому числі й сім'ї. Як засвідчує матеріал, особлива увага фокусується на тому, щоб зовнішній вигляд мав підтримку у партнера та відповідав його смакам: „Vom karierten Rock hab ich vier Karo breit ingenäht! – Das sind ja sechs Zentimeter! – Sieben! Und um den Busen herum sind es minus neun und um die Taille minus vier. Die ist am hartnäckigsten!“ (Ch. Nöstlinger, S. 101). Наявність концептуального зв'язку слідування помічено і в наступних прикладах: „Die Haare haben ihr im Gesicht geklebt und das Kleid und alles war ganz nass!“ (A. Geiger, S. 70); „Ihre Schuhe sind auch nicht geputzt. Aber wenigstens blond sind Sie. Haben Sie vielleicht auch noch blaue Augen?“ (P. Handke, S. 117); „..., weil er den Alex wegen der langen Haare und der runden Nickelbrille nicht hat leiden können. Und wer die Menschen nach solchen Äußerlichkeiten beurteilt, der ist ungerecht!“ (A. Schrobbsdorff, S. 88). Серед матеріалу дослідження спостерігається низка ситуацій інтимного характеру: „Florian nahm seine Hände von Gretchen Schultern und steckte sie in die Hosentaschen!“ (Ch. Nöstlinger, S. 87); „Er schob seine Hand unter mein Kleid, auf mein Bein. Hier, auf den Schenkel!“ (I. Dische, S. 182); „Er küsste ihre Brüste, zog seine Jeans aus, und Franka schlang Arme und Beine um ihn“ (E. Heidenreich, S. 175). З-поміж видів дискурсивних актів для цієї пари концептів притаманні вимога (оффератив), повчання (дидактик) та претензія (акузатив).

Сильними статистичними зв'язками пов'язаний між собою концептуальний тандем KÖRPERTEILE – SACHEN / TECHNIK, що характеризує певну взаємозалежність між речами та технікою, які оточують людину і, фактично, створені для її блага з одного боку, та частинами тіла, за допомогою яких людина фізично здатна користуватись ними – з іншого. Підтвердження цього знаходимо на тлі фактичного матеріалу художнього МКД у вигляді акузатива та

дидактива, наприклад: „Er nahm ein paar Bücher in die Hand!“ (P. Handke, S. 74). Як видно із наведеного прикладу, тут має місце зв'язок перетину концептів, що втілюється в життя і в наступних ситуаціях: „Gretchen schlug mit der flachen Hand auf den Schreib-tisch, dass ein paar Federn durch die Luft wirbelten!“ (Ch. Nöstlinger, S. 150); „Am peinlichsten wird es sein, mit offenem Mund auf dem Totbett zu liegen“ (P. Handke, S. 86). Таке концептуальне поєднання може втілювати і причинно-наслідковий, каузативний характер, який простежується у наступному прикладі: „Vergiss bitte nicht, dass auf deiner Kraftfahrzeugs-steuerkarte die Steuermarken für den letzten und diesen Monat noch nicht geklebt sind. Seine Augen wurden wieder groß!“ (A. Geiger, S. 31).

Концептуальний патерн KÖRPERTEILE – FARBE характеризується релевантними взаємозв'язками, що знаходить своє підтвердження на тлі результатів дослідження. Тіло людини і його частини мають від природи певний колір, який може змінюватися на тлі низки факторів, наприклад: „Dann ist sie ganz rot im Gesicht geworden und ...“ (Ch. Mecker, S. S. 82). В усіх зафіксованих прикладах спостерігаємо перетин цих концептів, що пояснюється особливістю лексичної вербалізації концептів, а саме поєднання прикметника з іменником, які характеризують один з аспектів конфліктної комунікативної ситуації: „Er wurde ziemlich rosarot im Gesicht und seine Ohren färbten sich brandrot!“ (Ch. Nöstlinger, S. 89). Характерним є і опис зовнішнього вигляду індивідуума з метою викликати певну реакцію: „Sie haben weiße Kinder mit einem lila Mund!“ (E. Völler, S. 131); „Haben Sie vielleicht auch noch blaue Augen?“ (P. Handke, S. 117). Тут спостерігається превалювання нонконформативу як одного з типів дискурсивних актів.

Статистично значущим у межах спільного контексту виявилось також поєднання концептів ESSEN UND GETRÄNKE – SACHEN / TECHNIK, реалізація яких здійснюється на тлі конформатива та нонконформатива. Побут сімейної общини – багатогранний, з одного боку, та одноманітний, з іншого. Спільне проведення часу перетворюється на рутину із елементами виконання певних обов'язків, як наприклад, приготування їжі дружиною за допомогою певного приладдя: „Willi, gibst du mir bitte das Messer wieder? – Nein. Ich will auch Kartoffeln schälen!“ (H. Lind, S. 26). Зв'язок перетину концептів зафіксовано у наступному прикладі: „Ich habe meine Gurke unter dem Küchentisch gefunden!“ (H. Mankell, S. 78). Для чоловіка рутинне проведення часу, зазвичай, пов'язане із телевізором та пляшкою пива в руках, що об'єктивує зв'язок концептуального слідування: „Er holte zwei Bier aus der Küche und ich schaltete den Fernseher ein“ (E. Heidenreich, S. 144). Конфліктогенною є, як правило, ситуація розлучення сімейної пари, в результаті чого один із партнерів змушений виїхати із дому: „Erst einmal kehre ich jedenfalls um und trinke im Hotel eine Tasse heißen Kaffee. Und heute nachmittag hole ich meine Sachen ab“ (P. Handke, S. 23).

Фактичний матеріал засвідчив наявність релевантного зв'язку у концептуальній діаді SACHEN / TECHNIK – GEBÄUDE, що свідчить, вочевидь, про тісний характер взаємозалежності між будівлями, приміщен-

нями чи організаціями, в яких люди перебувають, працюють, відпочивають і т. д., та предметами вжитку і технікою, яка їх оточує. Із цього випливає, німецький стереотип про те, що певні речі повинні бути в конкретних місцях: „*Warum liegt dieser Zettel im Wohnzimmer auf dem Boden?*” (К. Lange-Müller, S. 56). Зв'язок слідування концептів репрезентовано у типовій побутовій ситуації відпочинку: „*Und du setzt dich ins Wohnzimmer und liest die Zeitung ...*” (Н. Mankell, S. 418); „*Einer aus deiner Büro steht am Telefon*” (Ch. Nöstlinger, S. 84). Обурливим для дружини став той факт, що сімейний роман, над яким вона працювала, без її відома подали в друк до видавництва: „*Sie hat deine Dings-, deine ... Ehege-schichte bei einem Verlag eingereicht*” (Н. Lind, S. 95), де має місце зв'язок концептуального перетину. Як показав аналіз, основним типом дискурсивного акту є акузатив (звинувачення, обурення, осуд).

Тісний зв'язок концептів SACHEN / TECHNIK – PHYSISCHE PROZESSE пояснюється тим, що задля опанування та використання речей вжитку чи техніки людині слід активізувати певні фізичні дії: „*Neben dem Telefonhäuschen am Rand der Siedlung war ein Postkasten, wo sie den Brief einwarf*” (P. Handke, S. 34). Такі фізичні дії, виконання яких пов'язане із речами вжитку або технікою, демонструють з останніми концептуальний зв'язок перетину: „*Und das Geld, das du dafür bekommst, wirst du auf ein Spargbuch legen*” (Z. Shalev, S. 92). Досить часто невиконання таких фізичних дій одним із партнерів матримоніального тандему викликає обурення (акузатив) з боку іншого, наприклад, вчасно не заправлений автомобіль: „*Aber du fährst mit dem Auto herum und verbrauchst Benzin und tankst nicht nach ...*” (М. Keyers, S. 397). Насмішку чоловіка викликає невміння дружини виконувати певні побутові дії: „*Du bist ja sogar zu feige, das Bügeleisen da anzufassen. – Bin ich nicht!*” (I. Dische, S. 193). Конфлікт може виникнути на тлі примусу (дидактив) одного із сімейної пари виконати певну дію: „*Wie du das machst, ist deine Sache*” (Н. Lind, S. 170).

Значущим статистичним зв'язком об'єднані між собою і концепти GEBÄUDE – PHYSISCHE PROZESSE: „*Wir setzen uns ins Kaffeehaus nebenan*” (Ch. Nöstlinger, S. 129), де другий об'єктивує спрямованість тої чи іншої фізичної дії відповідно до другого, а пара демонструє відношення перетину: „*Und warum tust du dann so erfahren und gehst sofort mit dem ersten besten ins Hotel?*” (Е. Heidenreich, S. 175). Спрямованість фізичної дії може бути скерована або в бік до цієї будівлі, або від неї: „*Ich hätte sie in die Wäsche-rei bringen sollen, aber wenn ich sie selber wasche, verdiene ich mir den Hunderter!*” (Ch. Nöstlinger, S. 110); „*... ich hab' dich so lieb, dass ich dich heiraten muss. Dann ziehen wir in unser Haus und wohnen zusammen*” (А. Schorbsdorff, S. 86); „*Du kannst natürlich immer kommen, am Wochenende zum Beispiel, und Stefan für den Zoo abholen. Oder fürs historische Museum*” (P. Handke, S. 36); „*Wir wollen doch Bruno vom Flug-*

hafen abholen” (P. Handke, S. 10). Аналіз сегментів дослідження засвідчив наявність як конформативів, так і нонконформативів як можливих форм реалізації конфліктної ситуації.

Концептуальний патерн KOMMUNIKATIVE TÄTIGKEIT – PHYSIOLOGISCHE PROZESSE характеризує комбінацію комунікативної спроможності людини із її фізіологічними потребами. Фактичний матеріал демонструє усі типи концептуального зв'язку: координації („*Nur bitte, wenn du stundenlang weinst und uns nicht sagst, warum du das tust, dann macht man sich halt Sorgen*” (Z. Shalev, S. 482)); слідування („*...ich will dir gestehen, dass mein Herz wild klopfte*” (Е. Heidenreich, S. 32)); перетину („*Ich hatte auf einmal die Erleuchtung – sie musste auch über dieses Wort lachen*” (P. Handke, S. 23)); каузації („*Schrei nicht, das Kind schläft*” (P. Handke, S. 75)). Найпоширенішими типами дискурсивних актів є оффератив, акузатив та дидактив.

Поєднання концепту KOMMUNIKATIVE TÄTIGKEIT із концептом PHYSISCHE PROZESSE, згідно результатів статистичних підрахунків, є релевантним для дослідження, оскільки знаходить підтвердження на тлі ілюстративного матеріалу у формі претензії, обурення, докору тощо (акузатив): „*Ich bin heruntergekommen, um dir zu sagen, dass ich mit dir gar nichts mehr zu tun haben will, weil du ein ganz gemeines Schwein bist!*” (Ch. Nöstlinger, S. 86-87). Сповідання про те, що один партнер не хоче мати нічого спільного із іншим, ілюструє перетин значущих концептів. Такий же тип зв'язку наявний у наступній ситуації: „*... und uns nicht sagst, warum du das tust*” (Н. Mankell, S. 482). Однак у більшості випадків концептуальна діда форма формується на основі їх слідування: „*Warum versuchst du es nicht gleich bei einem Privatsender, da kannst du mir vor laufender Kamera einen Blumenstrauß überreichen und „Verzeih mir“ singen, ...*” (Н. Lind, S. 98); „*Weißt du, was du da reinmachen sollst? Nicht fragen, nicht diskutieren!! Anordnen!!*” (Н. Lind, S. 82); „*Ich kann dazu jetzt gar nichts sagen. Ich bin auch zu betrunken. Ich fahre jetzt nach Hause und melde mich in den nächsten Tagen*” (Е. Heidenreich, S. 73).

Висновок. Когнітивна карта художнього МКД фіксує 12 сильних зв'язків, які базуються на статистично перевірених достовірності. Найпродуктивнішими концептами виявились SACHEN / TECHNIK (4 зв'язки), FAMILIENMITGLIEDER (3), KÖRPERTEILE (3), GEBÄUDE (3), KOMMUNIKATIVE TÄTIGKEIT (3) і PHYSISCHE PROZESSE (3). Жодного міжконцептуального зв'язку не встановлено із концептом NATIONALITÄT / RELIGION. Окрім цього, зафіксований замкнений ланцюг SACHEN / TECHNIK – PHYSISCHE PROZESSE – KOMMUNIKATIVE TÄTIGKEIT – FAMILIENMITGLIEDER – ESSEN UND GETRÄNKE або GEBÄUDE – SACHEN / TECHNIK, що свідчить про системний та дугоподібний характер певних міжконцептуальних зв'язків.

Перспективу вбачаємо у побудові когнітивних карт інших різновидів конфліктного дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Левицкий В. В. Семасиология : монография для молодых исследователей / В. В. Левицкий. – Изд. 2, исправл. и дополн. – Винница : Нова Книга, 2012. – 680 с.
2. Павлова А. А. Концептосфера внутрисемейных родословных : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / А. А. Павлова. – М. : РГБ, 2005. – 214 с.

3. Пугій О. С. Репрезентація концепту «СТАН ЛЮДИНИ» у сучасній німецькій мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / О. С. Пугій. – Запоріжжя, 2009. – 270 с.
4. Токарев Г. В. Дискурсивные лики концепта / Г. В. Токарев. Монография. – Тула, 2003. – 108 с.

The Modeling of the Cognitive Map in the Matrimonial Conflict Artistic Discourse
Ossovs'ka I., Gutsol A.

Abstract. The article deals with the conceptual system of matrimonial conflict artistic discourse, namely the systematic relations between concepts, the existence and nature of which are specific features of the conceptual discourse of a certain type. These relationships can be statistically strong, medium and weak, and their complex builds a cognitive map of the matrimonial conflict discourse. This article examines the strong interconceptual connections.

Keywords: *a cognitive map, interconceptual connections, the matrimonial conflict discourse.*

Моделирование когнитивной карты матримониального конфликтного художественного дискурса
И. Н. Оссовская, А. Н. Гуцол

Аннотация. Исследуется концептуальная система матримониального конфликтного дискурса, а именно системные связи между концептами, наличие и характер которых являются специфическими характеристиками концептуальной системы дискурса определенного типа. Такие связи могут быть статистически сильными, средними и слабыми, а их совокупность выстраивает уникальную когнитивную карту матримониального конфликтного дискурса. В статье рассматриваются сильные межконцептуальные связи.

Ключевые слова: *когнитивная карта, межконцептуальные связи, матримониальный конфликтный дискурс.*